

**Θεματική Ενότητα: Ιστορία της Φυσικής Αγωγής
Προφορικές Ανακοινώσεις 19^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Φυσικής
Αγωγής & Αθλητισμού**

**Section: History of Physical Education
Oral Presentations of the 19th International Congress of Physical
Education & Sport**

15409

**ΔΟΜΝΙΤΣΑ ΛΑΝΙΤΟΥ-ΚΑΒΟΥΝΙΔΟΥ: Η ΠΡΩΤΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
ΣΤΟΝ ΚΛΑΣΙΚΟ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ ΣΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ**

Βουζανίδου Ε. , Αλμπανίδης Ε.

7ο Γυμνάσιο Καβάλας , Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

evouzani@sch.gr

**DOMNITSA LANITOU-KAVOUNIDOU: THE FIRST GREEK FEMALE PARTICIPATION IN
TRACK AND FIELD IN OLYMPIC GAMES**

E. Vouzanidou , E. Albanidis

7th High School of Kavala , Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι να παρουσιάσει το πορτρέτο της Δομνίτσας Λανίτου – Καβουνίδου, της πρώτης Ελληνίδας αθλήτριας στίβου που έλαβε μέρος σε Ολυμπιακούς Αγώνες και την αθλητική της πορεία, η οποία συνδέεται με την εξέλιξη του γυναικείου αθλητισμού στην Ελλάδα. Οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν ήταν βιβλιογραφικές αναφορές, Δελτία του ΣΕΓΑΣ, εφημερίδες και περιοδικά της εποχής. Ο πατέρας της Λανίτου, γόνος Κυπριακής αριστοκρατικής οικογένειας, δικηγόρος, συγγραφέας και βουλευτής της Κύπρου, εκτός από την πολιτική, δραστηριοποιήθηκε έντονα στο χώρο του πολιτισμού και του αθλητισμού (ίδρυσε τον πρώτο γυμναστικό σύλλογο της Κύπρου), μεταδίδοντας τις προοδευτικές αντιλήψεις και την αγάπη του για τον αθλητισμό στην κόρη του. Η Λανίτου παρουσιάστηκε στον ελληνικό αθλητικό στίβο το 1928, όταν σημείωσε τα πρώτα πανελλήνια ρεκόρ, την εποχή που στην Ελλάδα ο γυναικείος αθλητισμός έκανε τα πρώτα του βήματα. Την εποχή εκείνη, η συστηματική άθληση των γυναικών αντιμετώπιζονταν από την κοινωνία με επιφύλαξη και ιδιαίτερα η ενασχόληση με τον κλασικό αθλητισμό, ο οποίος ταυτιζόταν με τις ιδιότητες της δύναμης, της ταχύτητας και το μυώδες ανδρικό σώμα. Σε μια τέτοια συντηρητική κοινωνία, η Λανίτου κυριάρχησε στα γυναικεία αγωνίσματα-60μ, 80μ, 80μ.εμπ, άλμα σε μήκος με και άνευ φοράς, άλμα σε ύψος με και άνευ φοράς- για μια δεκαετία. Ήταν κάτοχος βαλκανικών ρεκόρ σε τέσσερα αγωνίσματα: 60μ, 100μ., 80μ. εμπ. και άλμα σε ύψος. Το 1936 έγινε η πρώτη Ελληνίδα αθλήτρια στίβου που έλαβε μέρος σε Ολυμπιακούς Αγώνες. Το 1948 αγωνίστηκε στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Λονδίνου. Η λαμπρή αθλητική της σταδιοδρομία ολοκληρώθηκε το 1950 αλλά συνέχισε να προσφέρει τις υπηρεσίες της στο ελληνικό-κυπριακό γυναικείο αθλητικό κίνημα ως διοικητική παράγοντας.

Λέξεις κλειδιά: Δομνίτσα Λανίτου, γυναικείος αθλητισμός, Ολυμπιακοί Αγώνες

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

15641

J.C. OWENS: ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗ ΝΙΚΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ

Βλαχονάσιος Α. , Ματσαρίδης Α.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

thanos_vlach@hotmail.com

J.C. OWENS: IDEOLOGICAL VICTORY AGAINST NATIONAL SOCIALISM

A. Vlachonasios , A. Matsaridis

Aristotle University of Thessaloniki, D.P.E.S.S.

Αναμφισβήτητα οι Ολυμπιακοί Αγώνες (Ο.Α) του Βερολίνου παρουσιάζουν εξαιρετικό ενδιαφέρον τόσο στον αγωνιστικό τομέα όσο και στο παρασκήνιο. Υπήρξαν οι πλέον οργανωμένοι αγώνες, με τις περισσότερες καινοτομίες, με τον μεγαλειώδη Ολυμπιακό ύμνο όπου ακούστηκε για πρώτη φορά (ο Ολυμπιακός ύμνος του Richard Strauss), τη γιγαντιαία λαμπαδηδρομία και αφή της Ολυμπιακής φλόγας από τη γεννέτειρα τους, τα μεγαλεπήβολα κτήρια (το νεόκτιστο στάδιο του Βερολίνου, το υπερσύγχρονο Ολυμπιακό χωριό και τα υπόλοιπα αθλητικά κέντρα) και άλλες πολλές κινήσεις σημειολογικού περιεχομένου (εμφάνιση Σ. Λούη, απελευθέρωση περιστεριών κλπ). Κατά την προετοιμασία, μετά από πολλές απειλές για μποϊκοτάζ λόγω των διαφαινόμενων ρατσιστικών διακρίσεων στο εσωτερικό, οι διοργανωτές ελαττώνοντας κατά καιρούς τους διωγμούς, αλλά και κατευθύνοντας τον τύπο, καθυσύχασαν τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή (Δ.Ο.Ε). Οι Εθνικοσοσιαλιστές (Ε/Σ) με αυτή τη διοργάνωση επιδίωκαν σε πολλαπλά οφέλη: 1) Η επανατοποθέτηση της Γερμανίας στο χάρτη μετά την ταπεινωτική συνθήκη των Βερσαλλιών. 2) Ισχυροποίηση της Γερμανίας στο εσωτερικό και εξωτερικό. 3) Κατάκτηση όλων των μεταλλίων και απόδειξη της ανωτερότητας της εθνικής ιδεολογίας ως πολιτικό σύστημα. 4) Κατάδειξη της ανωτερότητας της γερμανικής Άριας φυλής, η οποία σε συνδυασμό με το πολιτειακό σύστημα δημιουργεί τον υπεράνθρωπο. Σκοπός αυτή της εργασίας είναι να παρουσιάσει το αθλητικό μέρος της εμφάνισης του Jesse Owens αλλά και τη σημειολογική αξία της νίκης η οποία έμεινε ακατάρριπτη έως τους Ολυμπιακούς Αγώνες (Ο.Α) του Λος Άντζελες (1984). Η σημειολογική αξία της νίκης είναι μεγάλη καθώς είναι μια νίκη του ελεύθερου κόσμου, ενάντια στον ναζισμό. Τέλος, εξετάζεται και καταρρίπτεται ο μύθος σχετικά με την περιφρόνηση του Jesse Owens από τον Φύρερ, καθώς παρατίθενται επακριβώς τα γεγονότα εκείνων των δύο ημερών. Είναι ένα θέμα το οποίο έχει απασχολήσει πολλούς ερευνητές διαχρονικά και αυτός ο μύθος δυστυχώς φαίνεται να αναπαράγεται ακόμη και σήμερα. Για την εργασία αυτή χρησιμοποιήθηκε βιβλιογραφία από σχετικά βιβλία, επιστημονικά άρθρα, εφημερίδες εποχής καθώς και το διαδίκτυο.

Λέξεις κλειδιά: Jesse Owens, πολιτική-αθλητισμός, Ολυμπιακοί αγώνες Βερολίνου 1936

15695

ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΩΣ ΑΦΥΠΝΙΣΤΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ (18 ΟΣ ΑΙΩΝΑΣ)

Φανιόπουλος Χ. , Λιάνδη Π.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α. , 2ο Γενικό Λύκειο Έδεσσας

fanlaki2@otenet.gr

THE OLYMPIC GAMES AS A FACTOR OF AWAKENING THE GREEKS IN THE WORKS OF RIGAS VELESTINLIS (18TH CENTURY)

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

C. Faniopoulos , P. Liandi

Aristotle University of Thessaloniki, D.P.E.S.S. , 2nd General Lyzeum of Edessa

Οι λόγιοι του Νεοελληνικού Διαφωτισμού αναφέρονται συχνά στη δόξα και τα κατορθώματα της αρχαιότητας, για να ενισχυθεί το φρόνημα και η ιστορική μνήμη των σκλαβωμένων Ελλήνων. Με απώτερο στόχο την αποτίναξη του Οθωμανικού ζυγού δεν παραλείπουν την αναφορά στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αποτελεί ο Ρήγας Βελεστινλής. Όταν το 1797 άρχισε να εφαρμόζει το επαναστατικό του σχέδιο, μετέφρασε και τύπωσε δύο θεατρικά έργα με ανάλογο περιεχόμενο, το «Νέο Ανάχαρσι» του Αββά J. Barthelemy και τα «Ολύμπια» του Pietro Metastasio (1698– 1792), γνωρίζοντας τον παιδευτικό ρόλο του θεάτρου στην πνευματική ανάπτυξη των Ελλήνων. Στο πρώτο έργο σε ένα κεφάλαιο εβδομήντα περίπου σελίδων αναφέρεται στους Ολυμπιακούς αγώνες και στον Ηρακλή ως θεμελιωτή τους. Μνημονεύει τους αγώνες δρόμου, ως τα αρχαιότερα Ολυμπιακά αγωνίσματα, τις ιπποδρομίες και τις αρματοδρομίες. Το έμμετρο δράμα «τα Ολύμπια» διαδραματίζεται στην Ολυμπία την περίοδο των Ολυμπιακών Αγώνων. Ήθελε να συνδέσει το παρόν με το ένδοξο παρελθόν και να δημιουργήσει τα ανάλογα συναισθήματα που ήταν απαραίτητα στην ανάπτυξη της επαναστατικής διάθεσης των αναγνωστών. Είναι χαρακτηρισική η φράση στην τελευταία παράγραφο των Προλεγομένων στα Ολύμπια ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες «επανηγυρίζοντο από τους προπάτοράς μας».

Λέξεις κλειδιά: Ρήγας Βελεστινλής, Ελληνικός Διαφωτισμός, Ολυμπιακοί αγώνες και Διαφωτιστές

15821

ΤΟ ΣΩΜΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΛΚΙΜΩΝ (Σ.Ε.Α.) ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ (1967-1974)

Γιαννακόπουλος Α. , Αλμπανίδης Ε.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

agianna@phyed.duth.gr

THE HELLENIC ALKIMON CORPS (H.A.C.) IN GREECE OVER THE JUNTA (1967-1974)

A. Giannakopoulos , E. Albanidis

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Σκοπός της έρευνας ήταν η συλλογή και επεξεργασία στοιχείων σχετικά με τα Σ.Ε.Α. κατά τη διάρκεια της δικτατορίας (1967-74). Πιο συγκεκριμένα θα διερευνηθεί ο σκοπός και οι δραστηριότητες των Σ.Ε.Α. και αν υλοποιούνταν οι στόχοι του καθεστώτος μέσω των οργανώσεων αυτών. Ως πηγές χρησιμοποιήθηκαν έντυπα από το αρχείο του Ίωνα Ιωαννίδη, έντυπα από το αρχείο Ε.Λ.Ι.Α. (Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο), ετήσιες εκδόσεις – περιοδικά του ΣΕΓΑΣ, η σειρά των περιοδικών της εποχής «Αθλητισμός και νιάτα», περιοδικά νομαρχιών και εφημερίδες. Το Σ.Ε.Α. πρωτοεμφανίστηκε (ιδρύθηκε αρχικά), στη Σμύρνη, πριν τη Μικρασιατική εκστρατεία, σαν μία ανεξάρτητη εθελοντική οργάνωση νεολαίας, με σκοπό τη γαλουχή τους στα υψηλά ιδανικά της ελληνικής φυλής και του ελληνισμού. Κατά την περίοδο της δικτατορίας (1967-74), το Σ.Ε.Α. ανασυντάχθηκε και αναπτύχθηκε έντονα με προπαγανδιστικές εθνικιστικές αρχές. Το Σ.Ε.Α. από νομικής άποψης, ήταν σωματείο που διέπονταν από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα. Υπήρχε ιεραρχία (αρχηγοί – βαθμοφόροι) και ανάλογα με την ηλικία των νέων κατατάσσονταν σε ομάδες. Από την άποψη επιδιώξεων και σκοπών, ήταν μια οργανωμένη εθνικοπαιδαγωγική

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

προσπάθεια, με στρατιωτική συγκρότηση και προπαίδευση των νέων. Οι σκοποί και οι επιδιώξεις του Σ.Ε.Α. ήταν οι εξής: α) εθνική διαπαιδαγώγηση: γαλούχηση των νέων με τα εθνικά ιδεώδη και ιδανικά, αξίες και αρετές που πηγάζουν από αυτά: πατρίδα, θρησκεία, οικογένεια. β) παιδαγωγικοί στόχοι: καλλιέργεια της πειθαρχίας, διαμόρφωση ολοκληρωμένης προσωπικότητας - χαρακτήρα και σεβασμός προς το συνάνθρωπο. γ) ηθική αγωγή: με σκοπό την καλλιέργεια του ψυχικού και πνευματικού κόσμου των νέων. Δραστηριότητες που αναφέρονται και ανήκουν στα Σ.Ε.Α. είναι εκδόσεις περιοδικών, εκπαίδευση, αθλητικές διοργανώσεις, παρελάσεις, αναδασώσεις, εκδρομές, κατασκηνώσεις, προσπάθειες περίθαλψης κ.ά. Στις αρχές του 1971 το Σ.Ε.Α. αριθμούσε πάνω από 30000 Ελληνόπουλα – μέλη. Πολλές αρχές και σκοποί των Σ.Ε.Α. έχουν κοινά στοιχεία με αντίστοιχες οργανώσεις νέων σε άλλα δικτατορικά καθεστώτα που έδρασαν σε προηγούμενες περιόδους στην Ευρώπη (ΕΟΝ – στην Ελλάδα του Μεταξά, η *balilla* – στην Ιταλία του Μουσολίνι και η *Hitler jugend* – στη Γερμανία του Χίτλερ). Απ' όλα τα προαναφερόμενα προκύπτει ότι σκοπός και προσπάθεια του καθεστώτος ήταν να εντάξει εντέχνως τη νεολαία στα Σ.Ε.Α., με στόχο τον επιτυχή ιδεολογικό έλεγχο, την πειθάρχηση και την ένταξή της μέσα στους κόλπους της δικτατορίας. Τα Σ.Ε.Α. έκλεισαν τον κύκλο τους αμέσως μετά την πτώση του καθεστώτος το 1974 χωρίς να επιτελέσουν πλήρως το σκοπό για τον οποίο προοριζόταν από τους δικτάτορες.

Λέξεις κλειδιά: Άλκιμοι, δικτατορία 1967-74, νεολαία

15843

ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΣΤΗΚΕ ΑΡΧΙΚΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ ΣΟΥΗΔΙΚΟ ΚΑΙ ΟΧΙ ΑΠΟ ΑΛΛΟ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

Σεραφειμίδης Ι.

Επίτιμος Σχολικός Σύμβουλος Φυσικής Αγωγής, Χριστοπούλου 8, 54635,

Θεσσαλονίκη

serafioannis@hotmail.gr

WHY THE GERMAN GYMNASSTIC SYSTEM WAS REPLACED BY THE SWEDISH ONE IN GREECE

I. Serafimidis

Emeritus Physical Education School Consultant, Christopoulou 8, 54635, Thessaloniki

Είναι γνωστό πως μαζί με την ενθρόνιση του βασιλιά Όθωνα, ως αρχηγού του νεοσύστατου τότε ελληνικού κράτους, μετά την απελευθέρωση μέρους της σημερινής Ελλάδας (τα σύνορα ήταν τότε μέχρι τη Λάρισα), μεταφέρθηκε παράλληλα και η νομοθετική, διοικητική, εκπαιδευτική κλπ. οργάνωση της πατρίδας του της Βαυαρίας. Έτσι, μεταξύ των άλλων, έγινε ίδιο και με τη Φυσική Αγωγή. Συγκεκριμένα, επιβλήθηκε το γερμανικό σύστημα, το οποίο περιλαμβάνει: την ενόργανη γυμναστική, όπως το μονόζυγο, το δίζυγο, τους κρίκους, τα εφαλτήρια, την άσκηση με μικροβάρη καθώς και την ακροβατική γυμναστική. Μολονότι όμως η όλη βαυαρική οργάνωση, διοίκηση και εκπαίδευση διατηρήθηκε ακόμη και μέχρι πρόσφατα, ωστόσο η Φυσική Αγωγή αποτέλεσε εξαίρεση. Δηλαδή, το γερμανικό γυμναστικό σύστημα αντικαταστάθηκε στη συνέχεια από το σουηδικό (το 1900 περίπου), το οποίο περιλαμβάνει: στατικές παραγγελματικές ασκήσεις. Η αντικατάσταση του γερμανικού γυμναστικού συστήματος από το σουηδικό έγινε αναντίρρητα και οφείλεται σε οικονομικούς και διδακτικούς λόγους. Δηλαδή, πρώτον, τόσο κυρίως το γερμανικό όσο

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

και το αγγλικό γυμναστικό μοντέλο προϋπέθεταν ακριβές υλικοτεχνικές υποδομές (ανοικτά και κλειστά εξοπλισμένα γυμναστήρια, αθλητικά όργανα κλπ.), για τις οποίες το τότε νεοσύστατο ελληνικό κράτος δεν είχε την οικονομική δυνατότητα. Δεύτερον, η διδασκαλία καθώς και η εκμάθηση των ασκήσεων τους ήταν δύσκολη για την πλειοψηφία των μαθητών. Αντίθετα, το σουηδικό σύστημα ήταν δυνατόν να εφαρμοστεί σε απλά και χωρίς αθλητικές εγκαταστάσεις προαύλια, άρα δεν απαιτούνταν χρηματικές δαπάνες. Το δε ασκησιολόγιο ήταν δυνατόν να εκτελεσθεί από όλους τους μαθητές, ακόμη και από εκείνους με περιορισμένες σωματικές ικανότητες και επιδεξιότητες.

Λέξεις κλειδιά: γερμανικό γυμναστικό σύστημα, σουηδικό γυμναστικό σύστημα, αγγλικό γυμναστικό σύστημα

15923

Η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΚΑΙ Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Σαμαρα Α. , Αλμπανιδης Ε.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

katniksam@yahoo.gr

THE AGONISTIC ATTENDANCE AND PREPARATION OF CHILDREN ATHLETES IN GREEK AND ROMAN ANTIQUITY

A. Samara , E. Albanidis

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Η παρουσίαση αποτελεί τμήμα μελέτης σκοπός της οποίας είναι να διερευνηθούν ζητήματα που αφορούν εν γένει στην παρουσία των παιδων στους αγώνες. Αθλητικοί διαγωνισμοί για παιδιά υπήρχαν από τις πρωιμότερες εποχές (τοιχογραφία από τη Θήρα όπου απεικονίζονται δύο παιδιά σε θέση πυγμαχίας) ωστόσο δεν υπάρχουν στοιχεία για παιδιά αθλητές για τη μυκηναϊκή και την αρχαϊκή εποχή. Υπάρχουν, όμως, στοιχεία για τη συμμετοχή των παιδων στους Ολυμπιακούς αγώνες. Η σειρά εισαγωγής των παιδικών αγωνισμάτων στο ολυμπιακό αγωνιστικό πρόγραμμα (στάδιος δρόμος, πάλη, πυγμή, παγκράτιο) δεν είναι επιβεβαιωμένη ενώ έχουν προταθεί διάφορες απόψεις αναφορικά με το γιατί προχώρησαν στην καθιέρωση των αγωνισμάτων της κατηγορίας των παιδων τον 7ο αι. π.Χ.. Οι κριτές βρέθηκαν σύντομα αντιμέτωποι με το ζήτημα των κριτηρίων της κατάταξης των αθλητών στην κατηγορία των παιδων: οι Ελλανοδίκες είχαν την ευχέρεια στο να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν τη συμμετοχή στους αγώνες, βασιζονταν δε σε μεγάλο βαθμό στη σωματική κατασκευή. Το ερώτημα σχετικά με τις ηλικίες οι οποίες οριοθετούσαν την παιδική αγωνιστική κατηγορία στην Ολυμπία παραμένει ανοιχτό για συζήτηση και υπολογισμούς με πιθανότερη, μάλλον, άποψη τα όρια 12-17. Στα Πύθια φιλοξενούνταν άνδρες και παιδιά αθλητές. Στα Ίσθμια και τα Νέμεα συμμετείχαν άνδρες αθλητές ηλικίας 20+, παιδιά 12-16 και αγένειοι 16-20. Κατά διαφορετική άποψη, στα Ίσθμια και τα Νέμεα στην κατηγορία των παιδων αγωνίζονταν αθλητές 12-14 ετών και σε αυτή των αγένειων 15-17 ετών. Παρουσία παιδων αθλητών, βέβαια, μαρτυρείται και σε τοπικούς αγώνες όπως τα Παναθήναια και τα Θησεία (παιδες πρώτης, δεύτερης, τρίτης ηλικίας). Η ελληνιστική περίοδος είναι η εποχή της μεγάλης διάδοσης των αθλητικών ιδρυμάτων στον αρχαίο ελληνικό κόσμο ενώ κατά τους αυτοκρατορικούς χρόνους οργανώνονται αγώνες στο όνομα του τιμώμενου αυτοκράτορα και καθιερώνονται πολλοί αγώνες σε όλον τον τότε γνωστό κόσμο. Η

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

ηλικιακή κατηγοριοποίηση σε αυτές τις περιπτώσεις ήταν η ίδια ενώ υπάρχουν συνεχείς αναφορές σε παιδιά, αγενείς και άνδρες. Προκειμένου, βέβαια, οι παίδες αθλητές να μπορούν να αγωνίζονται στους αγώνες, προηγείτο αρκετή προσπάθεια η οποία απαιτούσε τη σχετική προπόνηση και προετοιμασία, με πρώτο βήμα την επιλογή των ονομαζόμενων (σήμερα) ταλέντων. Η αθλητική εξειδίκευση επικρίθηκε δριμύτατα από παιδαγωγούς και φιλοσόφους: ο Αριστοτέλης είναι εναντίον όσων επιβάλλονται στα παιδιά για αύξηση της αθλητικής επίδοσης γιατί έτσι εμποδίζεται η φυσιολογική ανάπτυξη του σώματος. Μόνο μετά την εφηβεία με εντονότερες ασκήσεις και αναγκοφαγίες μπορεί να συμπληρωθεί η αθλητική εξειδίκευση. Υπεύθυνοι για την προετοιμασία των παιδών αθλητών ήταν ο παιδοτρίβης και ο γυμναστής.

Λέξεις κλειδιά: παιδιά, αγενείς, άνδρες

16211

ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΩΝ 1928-1933 & 1945-1955

Γιαννακόπουλος Α., Αλμπανίδης Ε.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

agianna@phyed.duth.gr

GREEK – TURKISH ATHLETIC MEETINGS DURING 1928-33 & 1945-1955

A. Giannakopoulos, E. Albanidis

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Οι περίοδοι 1928-1933 και 1945-1955 είναι περίοδοι που έχουν χαρακτηριστεί ως εποχές ήρεμων και φιλικών ελληνοτουρκικών σχέσεων, περίοδοι όπου ανελήφθησαν από τους πολιτικούς και των δυο χωρών προσπάθειες για την ελληνοτουρκική προσέγγιση. Σκοπός της μελέτης ήταν η συλλογή και επεξεργασία στοιχείων σχετικά με τις ελληνοτουρκικές αθλητικές συναντήσεις που διεξήχθησαν στις προαναφερόμενες περιόδους 1928-1933 & 1945-1955. Ως πηγές χρησιμοποιήθηκαν εφημερίδες και περιοδικά της εποχής, αρχεία του ΣΕΓΑΣ, αρχαικό υλικό ιδιωτικών βιβλιοθηκών. Οι ελληνοτουρκικές σχέσεις υπήρξαν τρικυμιώδεις κατά τον 20ο αιώνα. Σε ένα σύντομο απολογισμό αντιστοιχούν 35 χρόνια συνεργασίας και ειρηνικής συνύπαρξης και τα υπόλοιπα 65 χρόνια ανήκουν σε συγκρούσεις και ανταγωνισμούς. Η επεξεργασία των στοιχείων έδειξε ότι παράλληλα με τις πολιτικές προσπάθειες χρησιμοποιήθηκε ο αθλητισμός ως συνδετικός κρίκος για τη διατήρηση και την συνέχιση των ελληνοτουρκικών σχέσεων. Στην πρώτη περίοδο της μελέτης (1928-1933), διαπιστώνουμε ότι έγιναν προσπάθειες για την ομαλοποίηση των σχέσεων των δυο λαών (πολιτική Ελευθερίου Βενιζέλου – Κεμάλ Ατατούρκ). Οι αθλητικές συναντήσεις που διοργανώθηκαν είχαν φιλικό και ανταποδοτικό χαρακτήρα με έδρα τις περισσότερες φορές την Αθήνα και την Κων/πολη. Έγιναν παλαιστικοί, ποδοσφαιρικοί αγώνες και αγώνες στίβου. Η συμμετοχή αθλητών ήταν μεγάλη και οι επιδόσεις τους ήταν σε αρκετά υψηλά επίπεδα. Την ίδια περίοδο με πρωτοβουλία της Ελλάδας, υποστηρικτή την κυβέρνηση Βενιζέλου και πρωτεργάτη της υλοποίησης της ιδέας τον Δημήτρη Δάλλα (εκ Σμύρνης καταγόμενο), γεννιούνται οι Βαλκανικοί αγώνες στίβου. Τα πέντε πρώτα χρόνια του θεσμού των Βαλκανικών, οι αγώνες έγιναν μόνο στην Αθήνα (Παναθηναϊκό 1929-1933) όπου συμμετείχαν Έλληνες και Τούρκοι αθλητές. Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο, έγιναν και πάλι προσπάθειες από τις ελληνικές κυβερνήσεις (Παπανδρέου, Πλαστήρα), ώστε να εξομαλυνθούν οι σχέσεις

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

με τους γείτονες Τούρκους (προεδρία Ismet İnönü). Στη δεύτερη περίοδο της μελέτης μας, 1945-1954, διοργανώθηκαν αγώνες ποδοσφαίρου, μπάσκετ, στίβου, κολυμβητικοί και σκοπευτικοί σε μεγάλες πόλεις των δυο χωρών (Αθήνα – Θεσ/νίκη & Κων/πολη, Σμύρνη) αλλά και σε μικρότερες πόλεις της Θράκης (Αλεξ/πολη, Κομοτηνή, Ξάνθη) με ανταποδοτικό χαρακτήρα. Οι θεατές των αγώνων υποδέχονταν με θερμές εκδηλώσεις όλους τους αθλητές που συμμετείχαν. Οι επιδόσεις και τα ρεκόρ των αθλητών ήταν σε πολύ υψηλό επίπεδο και ο συναγωνισμός μεγάλος, πράγμα που προσέδιδε ιδιαίτερη αίγλη στους αγώνες όπου και όταν διοργανώνονταν. Ελληνικοί αθλητικοί σύλλογοι της Κων/πολης ή μειονοτικοί από την Ελλάδα καλούσαν για κοινές αθλητικές συναντήσεις λαοφιλείς ομάδες ποδοσφαίρου ή κλασικού αθλητισμού από την Ελλάδα και την Τουρκία αντίστοιχα. Ένα ιδιαίτερα σοβαρό γεγονός (Σεπτεμβριανά 1955) έδωσε τέλος στις ολιγόχρονες, ήρεμες και πάλι ελληνοτουρκικές σχέσεις. Πολλές φορές θύμα της διατάραξης των πολιτικών σχέσεων υπήρξαν οι αθλητικές συναντήσεις των δυο χωρών, παρ' όλο που και οι δυο πλευρές θέλησαν να εκμεταλλευτούν τον αθλητισμό ως μέσο για τη δημιουργία ήρεμου κλίματος και εκτόνωσης των κρίσεων.

Λέξεις κλειδιά: αθλητική δραστηριότητα, ελληνοτουρκικές σχέσεις, 1928-1933 & 1945-1955

16295

ΦΡΙΝΤΡΙΧ ΒΙΛΧΕΛΜ ΝΙΤΣΕ, «Ο ΑΓΩΝ ΣΤΟΝ ΟΜΗΡΟ»: ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΜΗΡΙΚΗ ΕΠΟΧΗ. ΜΙΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ.

Καμέας Ν. , Αλμπανίδης Ε., Καρακατσάνης Π., Πολλάτου Ε.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α., Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

nkameas@phyed.duth.gr

FRIEDRICH VILHELM NIETZSCHE, "CONTEST IN HOMER": THE CAUSES OF THE PERPETUAL CONTEST OF THE GREEKS DURING THE HOMERIC ERA. A PHILOSOPHICAL APPROACH.

N. Kameas , E. Albanidis, P. Karakatsanis, E. Pollatou

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S., D.P.L.E., University of Thessaly, D.P.E.S.S.

Ο Γερμανός φιλόσοφος Φρίντριχ, Βίλχελμ, Νίτσε (Friedrich Wilhelm Nietzsche, 1844-1900), μελετώντας την αριστοκρατική, ηρωική και αγωνιστική ομηρική κοινωνία (8ος αι. π. Χ), αναζήτησε τις βαθύτερες αιτίες που ωθούσαν τους Έλληνες να ανταγωνίζονται συνεχώς μεταξύ τους, σε όλες τις μορφές των δραστηριοτήτων τους, ατομικές και συλλογικές, επίσημες και ανεπίσημες. Σκοπός της παρούσας εργασίας, ήταν επίσης να παρουσιάσει τη θεωρία του Νίτσε για τον αγώνα, εντός της ευρύτερης υπαρξιακής του φιλοσοφίας. Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της φιλοσοφικής έρευνας στη Φυσική Αγωγή, βάσει της οποίας αναλύθηκε το αγωνίζεσθαι, μέσα από την οντολογική-αισθητική σκοπιά του νιτσεϊκού στοχασμού, σε μια προσπάθεια ανάδειξης-απόδειξης της σημαντικότητας του μοντέλου σκέψης του Νίτσε για τον αγώνα, στο διηνεκές. Ο Νίτσε παρατήρησε στους Έλληνες μια έμφυτη ανάγκη για ανταγωνισμό, η οποία θεώρησε πως εδράζεται στα ενδότερα στρώματα της ύπαρξης, στις ενστικτικές δυνάμεις που ενυπάρχουν στο ανθρώπινο ον. Κάθε άτομο, ως επιμέρους του όλου της φύσης, ορίζεται, αφενός από την ορμή για δημιουργία-γέννηση και αφετέρου από την τάση για καταστροφή-θάνατο. Η

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

αρχέγονη ακραία επιθετικότητα εκφράζεται πρωτόγονα και ανεξέλεγκτα στη φρίκη των πεδίων της μάχης, ενώ, αντίθετα, μέσα στον αγώνα, χαλιναγωγείται, μορφοποιείται και εμφανίζεται εντός ορίων που την καθιστούν «ανεκτή», χάρη στη φυσική διεργασία του αγωνίζεσθαι. Το εγγενές πολεμικό ένστικτο στους αρχαίους Έλληνες, εκφορτιζόταν δημιουργικά μέσα σε κάθε τους ενέργεια, καθώς γι' αυτούς όλα συνέβαιναν δια του αγώνα: στον αθλητισμό, στην τέχνη, στην εκπαίδευση, στην πολιτική, στην καθημερινότητα. Αυτή η καθολική και αδιάκοπη αγωνιστική λειτουργία, έχει ως αποτέλεσμα την προώθηση του πνεύματος σε ανώτερα επίπεδα. Κατ' αυτό τον τρόπο προκύπτουν οι μεγαλοφυΐες, που για το Νίτσε αποτελούν τον τελικό και ουσιώδη σκοπό του αγώνα. Όλοι οι μετέχοντες στον αγώνα, διαφυλάττουν το αενάως αγωνίζεσθαι και «υπηρετούν» ασυνείδητα την παραγωγή μεγαλοφυϊών. Από τα παραπάνω μαρτυράται η σημαίνουσα επιλογή της φύσης, η οποία θέλοντας και η ίδια (φύση) να εκ-πληρωθούν οι υψηλότερες προδιαγραφές της στο επίπεδο της συνειδητότητας (ανθρώπινο), «επιβάλλει» στα άτομα να αγωνίζονται μεταξύ τους, προκειμένου να προκύπτουν τα πνευματικά πρότυπα των μεγαλοφυϊών. Σύμφωνα με το Νίτσε λοιπόν, ο αγώνας διατρέχει όλο το φάσμα των ανθρώπινων ενεργειών αποτελώντας πρωτίστως κινητήριο δύναμη του κοσμικού γίνεσθαι. Έτσι, συμπερασματικά, κάθε ιστορική, πολιτιστική, ψυχολογική ή άλλη προσέγγιση στον ανταγωνισμό, δεν καταργείται, αλλά υφίσταται με βάση τη νιτσεική θεωρία για τον αγώνα, που προκρίνει, εκτός των άλλων, τον ιδιαίτερο φυσικό ρόλο της λειτουργίας των ενστίκτων.

Λέξεις κλειδιά: Αγωνίζεσθαι, Ένστικτα, Μεγαλοφυΐα

16455

ΤΑ ΠΥΘΙΑ ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΔΕΛΦΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Ζουμπουρλή Α. , Αλμπανίδης Ε.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

m.zoumbi@hotmail.com

THE PYTHIAN GAMES EXCEPT FOR DELPHI IN THE ANCIENT HELLENIC WORLD

A. Zoumbourli , E. Albanidis

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Σκοπός της μελέτης αυτής ήταν η διερεύνηση των Πυθίων που τελούνταν κατά την ελληνική αρχαιότητα εκτός των Δελφών. Αναλυτικότερα θα εντοπιστούν οι τόποι τέλεσης και θα μελετηθούν η χρονική περίοδος, το αγωνιστικό τους περιεχόμενο, οι αγωνιστικές κατηγορίες και τα έπαθλα. Ως αρχικές πηγές χρησιμοποιήθηκαν επιγραφές, νομίσματα και φιλολογικές μαρτυρίες. Φαινόμενο της ελληνιστικής και κυρίως της αυτοκρατορικής εποχής ήταν να διοργανώνονται αγώνες-αντίγραφα των πανελλήνιων ιερών αγώνων σε όλο τον ελληνικό κόσμο. Μεταξύ των αγώνων αυτών ιδιαίτερη αίγλη κατείχαν τα Πύθια. Σε αυτές τις περιπτώσεις η ίδρυση νέων Πυθίων ήταν μια πολιτική πράξη η οποία σχετιζόταν με τον ελληνιστικό ηγεμόνα ή τον Ρωμαίο αυτοκράτορα και την ιδεολογία τους. Οι περιοχές του ελληνόφωνου κόσμου στις οποίες εξαπλώθηκε ο θεσμός των Πυθίων είναι οι εξής : Αίγυπτος- Βόρεια Αφρική(Αλεξάνδρεια Τρωάς, Καρχηδόνα, Τάμπα) Μικρά Ασία(Αγκυρα, Αφροδισιάς, Αττούδα, Καισάρεια Αυγούστα, Χαλκηδόνα, Έφεσσος, Ιεράπολη Φρυγίας, Ιεράπολη Λυδίας, Κύζικος, Λαοδίκεια Φρυγίας, Μίλητος, Νίκαια, Νύσα, Πέργη, Τρίπολη Λυδίας, Θυάτειρα, Τράλλεις, Ανάζαρβος, Ιωνία, Κίβυρα, Σίδη, Τερμησσός, Νικομήδεια, Πέργαμος, Νίκαια, Προύσα, Μαγνησία) Θράκη(Πέρινθος,

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

Φιλιππούπολη) Ασία-Συρία (Αντιόχεια, Έμεσα, Λαοδίκεια Συρίας, Δάφνη) Μακεδονία(Θεσσαλονίκη) Ιταλία(Ρώμη, Νεάπολη) και άλλες περιοχές της Ελλάδας(Μέγαρα, Σικυών). Τα τοπικά Πύθια τροποποιήθηκαν ελαφρώς σε σχέση με την αρχική διοργάνωση. Έτσι, όσον αφορά τη διοργάνωση των αγώνων, και στα νέα Πύθια χρησιμοποιούσαν τους αγωνοθέτες και τους αμφικτύονες οι οποίοι ήταν ήδη γνωστοί από τους Δελφούς. Ακόμη, σύμφωνα με απεικονίσεις από τα διάφορα νομίσματα, τα έπαθλα που παρέχονταν στους νικητές ήταν ελαφρώς τροποποιημένα: καλάθια-έπαθλα, αγωνιστικές κορώνες, αμφορείς, μήλα, κλαδιά φοίνικα, στεφάνια από δάφνη, ενώ σε λίγες περιπτώσεις, όπως τα Πύθια της Άγκυρας, συναντάμε και χρηματικά έπαθλα. Μία από τις σημαντικές διαφορές των Πυθίων των Δελφών και των νέων Πυθίων αφορά στις κατηγορίες των αθλητών. Ενώ στα Πύθια των Δελφών οι κατηγορίες ήταν μόνο δύο, παίδες και άνδρες, οι κατηγορίες στις οποίες χωριζόταν οι αθλητές σε άλλα Πύθια, όπως της Θεσσαλονίκης ήταν τέσσερις και ήταν ανάλογες με την ηλικία : Πυθικοί παίδες, παίδες, αγένειοι και άνδρες. Επίσης διαφορές υπήρχαν και στο αγωνιστικό περιεχόμενο της διοργάνωσης. Το πρόγραμμα περιλάμβανε: πένταθλο, δρόμους(στάδιο, δόλιχο, δίαυλο), παγκράτιο, πάλη και πυγμαχία, και σπανιότερα ιππικούς αγώνες. Οι μουσικοί αγώνες των περισσότερων τοπικών Πυθίων περιλάμβαναν διαγωνισμούς για σαλπικτές, τραγωδούς, κήρυκες, ποιητές επών, κιθαριστές και κιθαρωδούς. Από την ανάλυση και επεξεργασία των πηγών συμπερασματικά προκύπτει ότι οι Έλληνες όπου γής αντιγράφοντας τις συνήθειες των μητροπολιτικών κέντρων, διοργάνωσαν έναν μεγάλο αριθμό τοπικών Πυθίων αποκομίζοντας για την πόλη τους ταυτόχρονα πολιτικά οφέλη αλλά και χρήματα ή μεγαλύτερη προβολή.

Λέξεις κλειδιά: Πύθια, Δελφοί, Ελληνική αρχαιότητα

16650

Η ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΩΣ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΓΥΜΝΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Βέλτσιου Ε. , Αλμπανίδης Ε., Πυλιανίδης Θ., Λαπαρίδης Κ.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

evitabel87@hotmail.com

THE PREPARATION AS PART OF GYMNASICS IN ANCIENT GREECE

E. Veltsiou , E. Albanidis, T. Pilianidis, K. Laparidis

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Σκοπός της εργασίας είναι η παρουσίαση και η ανάλυση της προπαρασκευής ως μέρος της γύμνασης των Ελλήνων στη αρχαιότητα με σκοπό την ανάδειξη της αναγκαιότητας της προπονητικής τέχνης στη ζωή τους. Ως αρχικές πηγές χρησιμοποιήθηκαν τα «Υγιεινά» του Γαληνού και ο «Γυμναστικός» του Φιλοστράτου. Αρχικά πρέπει να αναφερθεί πως στην αρχαία Ελλάδα κατά την διάρκεια της προθέρμανσης υπήρχε και η τρίψη των αθλητών κάτι που στον σημερινή προθέρμανση εκλείπει. Αυτή είναι και η βασική διαφορά της προθέρμανσης στην αρχαιότητα με την προθέρμανση του σήμερα. Από την ανάλυση και επεξεργασία των πηγών προκύπτει ότι στην αρχαία Ελλάδα έδιναν μεγάλη σημασία στη σωστή προπαρασκευή ή παρασκευή των γυμναζομένων. Η προθέρμανση ξεκινούσε με ελαφρές κινήσεις και περιφορές χεριών, διότι οι αρχαίοι γυμναστές γνώριζαν την χρησιμότητα τους στην μετέπειτα προπόνηση των αθλητών, και στη συνέχεια ακολουθούσε η τρίψη. Συγκεκριμένα οι όροι που χρησιμοποιούσαν οι αρχαίοι Έλληνες για τη δουλειά που έκανε ο αλείπτης ήταν μάλαξις, κονίεσθαι ή τρίψις. Η

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

μάλαξη για τους αθλητές σε όλες τις ιστορικές περιόδους διεξάγονταν στην αρχή και το τέλος της γύμνασης. Η τρίψη που γινόταν πριν από τα γυμνάσια λεγόταν προπαρασκευαστική και ο Γαληνός διακρίνει τρία είδη τρίψεων: τη σκληρή, την μαλακή και τη σύμμετρη ως προς το ποιόν και τη λίγη, την πολλή και τη σύμμετρη ως προς το ποσόν. Από τον 8ο αιώνα π.Χ οι αθλητές συνήθιζαν να αλείφουν το σώμα τους με λάδι και να ρίχνουν πάνω τους άμμο ή κόνιν. Το λάδι που χρησιμοποιούσαν οι αθλητές βρισκόταν στο ελαιοθέσιον μέσα σε ένα ειδικό αγγείο τον αρύβαλλον. Ο πρακτικός σκοπός του ελαίου ήταν ότι βοηθούσε τα σώματα να μην προσβάλλονται από την ηλιακή ακτινοβολία, καθιστούσε το σώμα των αθλητών της πάλης και του παγκρατίου πιο ολισθηρό, έκανε την επιδερμίδα πιο ελαστική και προστάτευε τους πόρους του σώματος. Από την άλλη σκοπός της κόνεως ήταν να ελαττώσει την ολισθηρότητα του σώματος εξαιτίας του λαδιού και να κλείσει του πόρους του δέρματος. Η σπουδαιότερη όμως ιδιότητα της κόνεως ήταν ότι έψυχε σε αντίθεση με το έλαιον. Οι αρχαίοι έδιναν μεγάλη σημασία στη σωστή προπαρασκευή ή παρασκευή των γυμναζομένων γιατί έπρεπε να προετοιμαστούν καλά οι αθλητές για τις εντονότερες ασκήσεις που θα ακολουθούσαν. Λογικό λοιπόν ήταν να προηγηθεί και τρίψη από την κύρια γύμναση γιατί αλλιώς ο αθλητής κινδύνευε να τραυματιστεί.

Λέξεις κλειδιά: προπαρασκευή, τρίψη, έλαιον

16653

ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΓΥΜΝΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Βέλτσιου Ε. , Αλμπανίδης Ε., Πυλιανίδης Θ., Λαπαρίδης Κ.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

evitabel87@hotmail.com

THE PRINCIPLES OF GYMNASICS IN ANCIENT GREECE

E. Veltsiou , E. Albanidis, T. Pilianidis, K. Laparidis

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Σκοπός της εργασίας είναι η παρουσίαση των αρχών και των κανόνων που διέπουν την προπονητική τέχνη στην αρχαία Ελλάδα. Ως αρχικές πηγές χρησιμοποιήθηκαν κυρίως τα «Υγιεινά» του Γαληνού και ο «Γυμναστικός» του Φιλοστράτου. Από την ανάλυση και επεξεργασία των πηγών προκύπτει ότι οι αρχαίοι θεωρούσαν τη γυμναστική επιστήμη, εφόσον αυτή βασιζόταν σε συγκεκριμένες αρχές και απαιτεί εξειδικευμένη γνώση. Τα κυριότερα στοιχεία που λάμβανε υπόψη του ο γυμναστής για τη συγκρότηση της προπόνησης είναι οι καιρικές και γενικές συνθήκες, η προοδευτική ένταση, η ατομικότητα, η ψυχική και φυσική κατάσταση, η εναλλαγή άσκησης και ανάπαυσης, η αμφιμερής εξάσκηση του σώματος, η ηλικία, η αποφυγή πρόωρης εξειδίκευσης, η κληρονομικότητα, η διατροφή. Πιο συγκεκριμένα ο γυμναστής έπρεπε να γνωρίζει τον τόπο στον οποίο θα γύμναζε του αθλητές αλλά και τις καιρικές συνθήκες. Σημαντική αρχή ήταν η προοδευτική ένταση όπου σύμφωνα με το Γαληνό η ένταση της κάθε άσκησης πρέπει να κορυφώνεται προς το τέλος. Η αρχή της ατομικότητας αλλά και η ψυχική και φυσική κατάσταση έπαιζαν σημαντικό ρόλο. Φαίνεται πως πρωταρχικός παράγοντας που λαμβάνονταν υπόψη από τους γυμναστές ήταν η ψυχική κατάσταση πριν εφαρμόσουν μια γύμναση σε νέους. Η εναλλαγή άσκησης και ανάπαυσης είναι μία αρχή της γύμνασης, την οποία ο Ιπποκράτης κρίνει αναγκαία θεωρώντας καλό τα κοπιώντα μέρη του σώματος να αναπαύονται. Ο Πλάτων σύστηνε μια αρχή που βοηθούσε στην ισόρροπη ανάπτυξη ταχύτητας και δύναμης αλλά και για να αποφευχθεί η ασυμμετρία, την αμφιμερή

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

εξάσκηση του σώματος. Υπόψη λαμβανόταν και η ηλικία του αθλητή. Ο Αριστοτέλης δεν συμφωνεί με όσους εφάρμοζαν εντατική προπόνηση στα παιδιά για αύξηση της αθλητικής απόδοσης και θεωρεί πως πρέπει να αποφεύγεται η υπερβολική καταπόνηση σε αυτά και μόνο στην εφηβεία θα πρέπει να χρησιμοποιούνται έντονες ασκήσεις ώστε να συμπληρώσουν την εξειδίκευσή τους. Σύμφωνα με το Φιλόστρατο έπρεπε να λαμβάνονται υπόψη και οι κληρονομικές ιδιότητες. Η εξειδικευμένη διατροφή (αναγκοφαγία) των αθλητών καθιερώθηκε όταν υιοθετήθηκε και η εξειδικευμένη προπόνηση και περιελάμβανε δηλαδή ψωμί, λάδι, φρούτα, λαχανικά, γαλακτοκομικά προϊόντα, ψάρια αλλά και λίγο κρέας για τους επαγγελματίες αθλητές, το οποίο θεωρούνταν είδος πολυτελείας. Τέλος, οι Έλληνες είχαν κατανοήσει πλήρως την αξία της μουσικής και του ρυθμού ως βοηθού στη σωματική άσκηση.

Λέξεις κλειδιά: αρχές, κανόνες, προπόνηση

16674

ΚΟΣΜΑΣ ΦΩΤΙΟΣ: ΜΙΑ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΚΛΑΣΙΚΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ ΤΩΝ ΔΕΚΑΕΤΙΩΝ 1940-1950

Κασαμπαλής Α., Γιαννακόπουλος Α., Αλμπανίδης Ε., Πυλιανίδης Θ., Φαράτσης Ι., Πρωτοψάλτης Σ.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

agianna@phyed.duth.gr

KOSMAS FOTIOS: A PERSONALITY OF TRACK AND FIELD EVENTS IN THRACE DURING THE DECADES 1940-1950

A. Kasabalidis, A. Giannakopoulos, E. Albanidis, T. Pilianidis, I. Faratsis, S. Protopsaltis
Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Σκοπός της εργασίας αυτής ήταν να αναδείξει μέσα από τη συλλογή και παρουσίαση αρχειακού υλικού της εποχής την αθλητική προσωπικότητα του Φώτη Κοσμά, αθλητή του Μ.Γ.Σ. Εθνικού Αλεξανδρούπολης, του οποίου το όνομα φέρει το Δημοτικό στάδιο της πόλης. Ως πηγές χρησιμοποιήθηκαν τα αρχεία του Σ.Ε.Γ.Α.Σ., αρχεία του Μ.Γ.Σ. Εθνικού Αλεξανδρούπολης, εφημερίδες τοπικής και πανελληνίας κυκλοφορίας, καθώς και αρχεία των Γ.Α.Κ. (Γενικά Αρχεία του Κράτους). Ο Φώτης Κοσμάς γεννήθηκε στην Αλεξανδρούπολη στις 26/11/1926 και άρχισε τη σταδιοδρομία του στον κλασικό αθλητισμό τον Αύγουστο του 1947 σε ηλικία 21 ετών. Ήταν αθλητής των 400 μ. μετ' εμποδίων και του δεκάθλου, αγωνίσματα μέσα από τα οποία διακρίθηκε σε πανελλήνιο αλλά και διεθνές επίπεδο. Οι μεγαλύτερες διακρίσεις που πέτυχε στην καριέρα του ήταν η 1η θέση στο δέκαθλο στους Μεσογειακούς αγώνες της Αλεξάνδρειας το 1952, 1η θέση στα 400 μ. μετ' εμποδίων στους Πανελλήνιους αγώνες του 1949, 1950, 1951 και 1952, 1η θέση στο δέκαθλο στους Πανελλήνιους αγώνες του 1949, 1950, 1953 και 1954. Έλαβε μέρος στους Ολυμπιακούς αγώνες του 1952 στο Ελσίνκι όπου έφτασε μέχρι τους ημιτελικούς με τον πολύ καλό για την εποχή χρόνο των 53.9". Αναδείχθηκε επανειλημμένως πρωταθλητής σε Παμβορειοελλαδικούς, Παμμακεδονικούς, Πανθρακικούς και Πανέβριους αγώνες, καθώς και σε πολλές διασυλλογικές διοργανώσεις, ιδιαίτερα με ομογενειακούς συλλόγους από την Τουρκία και συλλόγους από την Αίγυπτο, που ήκμαζαν την εποχή εκείνη. Κατέρριψε δυο φορές το πανελλήνιο ρεκόρ στο δέκαθλο με επίδοση 5.325 το 1953. Πρόκειται λοιπόν για μια ισχυρή αθλητική προσωπικότητα της μεταπολεμικής Ελλάδας και ιδιαίτερα της Θράκης και του Έβρου (δεκαετίες 1940 – 1950). Δίκαια η

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

πολιτεία αναγνωρίζοντας την μεγάλη προσφορά του στο «αθλητικό γίνεσθαι» έδωσε προς τιμήν του το όνομά του στο στάδιο της Αλεξανδρούπολης.

Λέξεις κλειδιά: κλασικός αθλητισμός, δέκαθλο, 400 μ. μετ' εμποδίων

16693

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΙΣΟ ΤΟΥ 20ΟΥ ΑΙΩΝΑ.

Σιούνας Α. , Αλμπανίδης Ε., Λαπαρίδης Κ., Παπαδόπουλος Σ.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

sterolga@otenet.gr

THE DEVELOPMENT OF FOOTBALL IN ATHENS DURING THE FIRST HALF OF THE 20TH CENTURY.

A. Siounas , E. Albanidis, K. Laparidis, S. Papadopoulos

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S

Η παρούσα εργασία έχει στόχο να μελετήσει την εξέλιξη του ποδοσφαίρου στην Αθήνα, το πρώτο μισό του 20ου αιώνα, εντοπίζοντας τα σωματεία και διερευνώντας την ιστορική τους διαδρομή. Η μεθοδολογία της εργασίας στηρίχθηκε στη συλλογή πρωτογενών δεδομένων, τα οποία συγκεντρώθηκαν μέσα από τα αρχεία της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας (Ε.Π.Ο.), βιβλία, άρθρα σε περιοδικά αλλά και μέσα από επίσημους διαδικτυακούς τόπους. Συγκεκριμένα από τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν προέκυψε ότι το αθηναϊκό ποδόσφαιρο ξεκίνησε το 1919 με την ίδρυση της Ένωσης Ποδοσφαιρικών Σωματείων Αθηνών-Πειραιά η οποία αργότερα διασπάστηκε και ιδρύθηκε το 1922 η Ένωση Ποδοσφαιρικών Σωματείων Αθηνών (ΕΠΣΑ). Μέλη της ΕΠΣΑ υπήρξαν ο Παναθηναϊκός, η Α.Ε.Κ. ο Πανιώνιος και άλλες ομάδες όπως ο Απόλλων Σμύρνης, ο Εθνικός Αστέρας, η Καλλιθέα, ο Ιωνικός, ο Αθηναϊκός, ο Ατρόμητος Αθηνών, η Δόξα Βύρωνος. Ο Παναθηναϊκός ιδρύθηκε το 1908 και το 1911 κατέκτησε το πρώτο πανελλήνιο πρωτάθλημα με την ονομασία Πανελλήνιος Ποδοσφαιρικός Όμιλος. Το 1924 μετονομάστηκε και πήρε το σημερινό του όνομα Παναθηναϊκός Αθλητικός Όμιλος (Π.Α.Ο.). Τα έτη 1925, 1926 και 1927 κατέκτησε τους τίτλους στο αθηναϊκό πρωτάθλημα. Το 1928 με την έναρξη του πανελληνίου πρωταθλήματος πρωταγωνίστησε και καθιερώθηκε ως η μεγάλη δύναμη στο ποδόσφαιρο της Αθήνας. Το πράσινο χρώμα και το τριφύλλι καθιερώθηκαν από το 1918. Η Α.Ε.Κ. ιδρύθηκε το 1924 στην Αθήνα από πρόσφυγες που ήρθαν από την Κωνσταντινούπολη και γι' αυτό της δόθηκε το όνομα Αθλητική Ένωση Κωνσταντινούπολης. Ως έμβλημα επελέγη ο δικέφαλος αετός και χρώματα το χρυσό και το μαύρο, όλα εμπνευσμένα από τη βυζαντινή αυτοκρατορία. Το ποδοσφαιρικό τμήμα του Πανιωνίου ιδρύθηκε στη Σμύρνη το 1895 και ανασυγκροτήθηκε το 1922 μετά τον ξεριζωμό. Υπήρξε ιδρυτικό μέλος της ΕΠΣΑ. Μετά το 1932 η ομάδα διαλύθηκε μέχρι το 1940 οπότε ξαναδημιουργήθηκε από τους παίκτες της Πράσινης Θύελλας. Ως χρώματα της ομάδας καθιερώθηκαν το κόκκινο και το μπλε. Ο Ατρόμητος Αθηνών ιδρύθηκε επίσημα το 1925 με έδρα το γήπεδο του Πανελληνίου. Από το 1933 μετακινήθηκε στο Περιστέρι. Ως σύμβολο επελέγη το αστέρι με χρώματα λευκό και μπλε. Ο Αθηναϊκός ιδρύθηκε το 1917 με έδρα τον Βύρωνα Αττικής. Υπήρξε ένα από τα ιδρυτικά μέλη της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας (Ε.Π.Ο.). Μετά το 1950 συγχωνεύθηκε με την Αθλητική Ένωση Νέας Ελβετίας. Ως έμβλημα επελέγη το πλατανόφυλλο και χρώματα κόκκινο και κίτρινο.

Λέξεις κλειδιά: ποδόσφαιρο, ελληνικό ποδόσφαιρο, Αθηναϊκές ομάδες

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

17486

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ "ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ"

Παντιώρας Κ. , Αλμπανίδης Ε., Γαργαλιάνος Δ.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

pantioras@hotmail.com

THE HISTORY OF THE "WORKER'S SPORTS" MOVEMENT

K. Pantioras , E. Albanidis, D. Gargalianos

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Σκοπός της εργασίας είναι να παρουσιάσει και να αναδείξει την ιστορία του κινήματος του εργατικού αθλητισμού, όπως αυτός εξελίχθηκε στην Ελλάδα και στον κόσμο από την ίδρυσή του στα τέλη του 19ου αιώνα μέχρι τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια του Β' παγκοσμίου πολέμου. Ως πηγές χρησιμοποιήθηκαν η αρθρογραφία και ερευνητικές δημοσιεύσεις αριστερών ηγετών (Ν. Ζαχαριάδης, Κ. Λουλές, Π. Κόκκαλης κ.α.), ο τύπος της εποχής και σύγχρονες έρευνες για το θέμα. Με την αναβίωση των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων, ο αθλητισμός άρχισε να αποτελεί σημαντικό ουσιαστικό μέρος της ζωής των ανθρώπων των πόλεων και νέο πεδίο ιδεολογικών αντιπαραθέσεων. Η σχεδόν ταυτόχρονη άνοδος του παγκόσμιου εργατικού κινήματος, η κρίση του 1929 και οι δύο Παγκόσμιοι Πόλεμοι όξυναν περισσότερο αυτές τις αντιπαραθέσεις. Χιλιάδες άνθρωποι σε πολλές χώρες και πόλεις ένωσαν αποκλεισμένοι από τον τότε ελιτισμό των Ολυμπιακών Αγώνων και αποφάσισαν να ιδρύσουν δικές τους διακριτές, χωριστές αθλητικές ενώσεις, συλλόγους, ομοσπονδίες και να προβούν στην τέλεση διαφορετικών διεθνών αθλητικών διοργανώσεων. Τέτοιες ήταν οι Εργατικές Ολυμπιάδες (1925 Φρανκφούρτη, 1931 Βιέννη, 1937 Αμβέρσα) και οι Διεθνείς Σπαρτακιάδες (1928 Μόσχα, 1931 Βερολίνο). Χρόνια πριν οι Ολυμπιακοί Αγώνες εδραιωθούν ως το κορυφαίο αθλητικό γεγονός, οι διοργανώσεις των εργατών τύγχαναν μεγάλης εκτίμησης από εκατομμύρια ανθρώπους και συναγωνίζονταν επάξια τις διοργανώσεις της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής και άλλων διεθνών αθλητικών οργανισμών. Στις Εργατικές Ολυμπιάδες λάμβαναν μέρος ελεύθερα εργαζόμενοι ανεξαρτήτως επιδόσεων, ενώ στο πρόγραμμα των αγώνων περιλαμβάνονταν πλήθος καλλιτεχνικών διαγωνισμών. Η σημαντικότερη ειδοποιός διαφορά με τους Ολυμπιακούς Αγώνες της ΔΟΕ ήταν η απουσία οποιουδήποτε εθνικού συμβόλου, όπως η ανάκρουση εθνικών ύμνων, παρέλαση εθνικών ομάδων κλπ. Η ιδεολογία και η πολιτική είναι παρούσες σε αυτή την προσπάθεια και στην οργάνωση του αθλητικού εργατικού κινήματος πρωτοστατούν τα συνδικάτα και τα πολιτικά κόμματα. Στην Ελλάδα η αντιπαραθέση επικεντρώνεται κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου (1923-1940) μεταξύ της τότε κρατούσας άποψης για τον αθλητισμό στον μεσοπόλεμο όπως αυτός εκφραζόταν μέσω της Εθνικής Οργάνωσης Νεολαίας και της αντίληψης που είχαν για τον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή οι αριστεροί ηγέτες του εργατικού κινήματος στη χώρα. Η αντιπαραθέση συνεχίζεται κατά τη διάρκεια της Κατοχής και της πρώτης περιόδου μετά την απελευθέρωση και πριν τον Εμφύλιο (1940-1944) όταν το εργατικό κίνημα ιδρύει αθλητικούς συλλόγους, την Ομοσπονδία Εργατικού-Αγροτικού Σπορ και την Ένωση Ελλήνων Αθλητών. Οι προσπάθειες συνεχίζονται με την Ενιαία Πανελλαδική Οργάνωση Νέων και τη δράση της για ανασυγκρότηση του αθλητισμού. Τα συμπεράσματα που μπορούν να εξαχθούν είναι πως το εργατικό αθλητικό κίνημα πίεσε τη Δ.Ο.Ε. να αφουγκραστεί τις ανάγκες εκατομμυρίων ανθρώπων για άθληση και το γεγονός ότι διέδωσε μια διαφορετική αντίληψη για τον αθλητισμό.

Λέξεις κλειδιά: εργατική Ολυμπιάδα, Σπαρτακιάδα, εργατικός αθλητισμός

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.